

شیوه نامه اجرایی ارائه آموزش مجازی

بخش اول – کلیات

هدف:

نظر به گسترش بیماری کرونا در کشور و با توجه به لزوم سرعت بخشی به روند مجازی سازی آموزش، این شیوه نامه برای تعیین ساختار اجرایی، تعریف الزامات آموزشی، نظارتی و نیز نحوه طراحی، تولید و ارائه محتوای آموزش مجازی جهت بهره مندی فراگیران از ظرفیت های سامانه آموزش الکترونیکی نوید در دانشگاه علوم پزشکی البرز تدوین می گردد.

تعاریف و اصطلاحات:

- سامانه آموزش الکترونیکی نوید: محیطی مبتنی بر وب که وظیفه ارائه محتوای آموزشی را در قالب برنامه های چند رسانه ای و با استفاده از نرم افزارهای تحت وب به فراگیران بر عهده دارد و کلیه فعالیت های آموزشی آنان را به روش خودکار ثبت، پیگیری و مدیریت می نماید.
- محتوای آموزشی: مطالبی است که با فرمت های مختلف و با رعایت استانداردهای آموزشی دانشگاه علوم پزشکی البرز به منظور آموزش فراگیران تولید شده و توسط مدرسين در سامانه آموزش الکترونیک دانشگاه بارگذاری می شود.
- کلاس درس همزمان: فضای آموزشی الکترونیکی است که در آن استاد و فراگیر به صورت زنده و در یک محدوده زمانی از پیش تعیین شده، با یکدیگر ارتباط برقرار نموده و استاد محتوای آموزشی را به فراگیران ارائه می نماید.
- کلاس درس غیر همزمان: فضای آموزشی الکترونیکی است که در آن استاد محتوای آموزشی از پیش آماده را بر اساس سرفصل های تعیین شده و زمان بندی از پیش اعلام شده، بر روی سامانه آموزش الکترونیک قرار می دهد و فراگیران در یک محدوده زمانی مشخص می توانند از آن استفاده نمایند.

بخش دوم – شرایط ارائه محتوای آموزش مجازی

اجزاء محتوای آموزش مجازی:

بند 1- هر محتوای آموزش مجازی جهت ارائه بر روی سامانه آموزش الکترونیک، باید حداقل دارای اجزای زیر باشد:

1. طرح درس و اهداف که باید به صورت شفاف بیان شده باشند.
2. سرفصل مطالب درسی، در یک ساختار مناسب توضیح داده شود.
3. ارائه محتوای درس که باید متناسب با حجم درس بوده و کلیه اهداف و سرفصل های درس را کاملاً پوشش دهد و می تواند به یکی از اشکالی که در ادامه آیین نامه ذکر خواهد شد، تهیه گردد.
4. ارزیابی نهایی یا آزمون پایان دوره

بند 2- محتوای آموزش مجازی، همچنین می تواند حاوی موارد زیر باشد:

1. خودآزمون
2. شرکت در انجمن های گفتگو (مباحثه) که شامل پاسخ تحلیلی فراگیران به موضوعات مطروحه توسط استاد در فضای مباحثه تحت وب می باشد.
3. انجام تحقیق یا پروژه که شامل جستجوی مطالب مرتبط با درس و گزارش نمودن آن به استاد از طریق سامانه می باشد.
4. کلاس آنلاین همزمان در محیط وب
5. منابع آموزشی تکمیلی بیشتر (شامل کتاب، جزوه، لینک سایت و)

تبصره: تایید استانداردهای آموزشی توسط کمیته تخصصی آموزش مجازی صورت می پذیرد.

انواع قالب ارائه محتوای آموزش مجازی:

محتوای آموزش مجازی به 5 روش زیر تولید شده و بر روی سامانه آموزش الکترونیک دانشگاه ارائه می گردد:

1. محتوای متنی: فایل متن با فرمت های word، pdf و
2. محتوای صوتی: فایل صوتی با فرمت های wave، mp3 و
3. محتوای اسلاید: فایل پاورپوینت با فرمت ppt، pptx، pptsx و ..
4. فیلم آموزشی: فایل ویدئویی با فرمت های avi، mp4 و ...
5. محتوای چند رسانه ای: ترکیبی از موارد 1، 2، 3 و 4 که می تواند به صورت محتوای چند رسانه ای (ترکیب اسلاید - صوت و تصاویر) نیز ارائه گردد.

بخش سوم نحوه فعالیت اساتید

شیوه نامه اجرایی ارائه آموزش مجازی

بند 1- استاد موظف است محتوای آموزشی را بر اساس برنامه زمان بندی شده در قالب بسته های مجازی برای هر کلاس، به صورت جلسه ای و از طریق سامانه آموزش نوید در اختیار فراگیران قرار دهد.

بند 2- استاد موظف است محتوای آموزشی را به صورت محتوای اصلی درس، آزمون و سایر منابع تکمیلی (کتاب، جزوات و منابع الکترونیکی چند رسانه ای) بر روی سامانه آموزش نوید ارائه دهد.

تبصره: نظر به لزوم رعایت حداقل کیفیت برای محتواهای آموزشی، در صورتیکه همکاران از فایل نوشتاری (محتوای متنی) برای ارائه محتوا استفاده می نمایند، لازم است در کنار این فایل ها، بیان توضیحات خود را نیز در قالب فایل صوتی در سامانه بارگذاری نمایند.

تعاملات خود ارزیابی:

بند 1- استاد موظف است مطابق مقررات کمیته تخصصی آموزش مجازی، به ازای دروس مجازی تولید شده، پس از هر جلسه درسی، مدت زمان مشخصی را جهت پاسخگویی غیر حضوری و رفع اشکال از طریق انجمن های گفتگو و یا ارسال پیام برای فراگیران در نظر داشته باشد. در صورتیکه استاد برای درس تکلیف در نظر گرفته است باید از فراگیران بخواهد که پاسخ تکلیف را در سامانه ثبت نمایند.

همچنین اساتید میبایست دارای پست الکترونیک فعال و سیستم پیام داخلی سامانه آموزش الکترونیک بوده که حداقل هر سه روز یک بار، آن را کنترل نموده و از طریق آن تعاملات مناسبی با فراگیران داشته باشند.

بند 2- تعاملات خود ارزیابی به چهار صورت زیر می تواند انجام پذیرد:

1. کلاس برخط زنده (online): سقف تعداد فراگیران در آن 20-15 نفر بوده و بر مبنای سوال و تکالیف و پرسش و پاسخ و تعاملات فردی و گروهی تعیین می گردد.
2. کلاس ترکیبی: با استفاده از روش ترکیبی تدریس حضوری و تکالیف عملی و رفع اشکال مجازی برگزار می گردد. (در صورت برقرار شدن کلاس های حضوری بعد از اتمام تعطیلات)
3. پروژه: شامل انجام یک تحقیق و گزارش نمودن آن و یا جستجوی مطالب مرتبط با درس و منابع الکترونیکی می باشد.
4. خود آزمون: که بر اساس محتوای آموزشی ارائه شده و مطابق با برنامه زمان بندی شده، برای سنجش میزان یادگیری فراگیران از محتوای دروس، انجام می پذیرد.

بخش چهارم - ارزیابی فعالیت اساتید

بند 1- تعداد ساعات فعالیت اساتید بر اساس میزان فعالیت ثبت شده ایشان بر روی سامانه آموزش الکترونیک دانشگاه محاسبه می گردد که تأیید این مسئله برعهده کمیته تخصصی آموزش مجازی دانشگاه می باشد.

بند 2- بهتر است که استاد برای هر درس / دوره، حداقل یک تکلیف با زمان پاسخگویی تعیین شده داشته باشد که فراگیران در طول گذراندن درس، آن را تکمیل نموده و برای استاد ارسال نمایند.

بند 3- بدیهی است کیفیت محتوای آموزشی بارگذاری شده، میزان فعالیت در سامانه و پاسخگویی لازم به دانشجویان، برای ارزشیابی اساتید و تخصیص امتیاز نهایی به آنها موثر خواهد بود.

شیوه نامه اجرایی ارائه آموزش مجازی

بخش پنجم - ارزیابی فعالیت فراگیران

- ارزیابی فعالیت فراگیران بر اساس قوانین و مقررات آموزشی دانشکده / دانشگاه و همچنین فعالیت های صورت گرفته بر روی سامانه آموزش الکترونیک دانشگاه صورت می پذیرد که خود شامل شش بند می باشد:
- بند 1- حضور و غیاب فراگیران:** فراگیران موظفند به میزان تعیین شده توسط استاد، در هفته به دروس بارگذاری شده بر روی وب مراجعه داشته باشند.
- بند 2- مطالعه مطالب مطرح شده و مرور منابع تکمیلی ارائه شده توسط استاد:** فراگیران موظفند محتوای آموزشی بارگذاری شده بر روی سامانه را مطالعه و همچنین منابع کمک آموزشی ارائه شده توسط استاد را دریافت و مطالعه نمایند.
- بند 3- انجام تکالیف مربوطه در زمان تعیین شده:** هر دانشجو می بایست تکالیف و تمرینات طرح شده از طرف استاد را پاسخگو بوده و در صورت نیاز به ارسال آنها برای استاد، تا تاریخ تعیین شده تکالیف درس خود را ارسال نماید.
- بند 4- شرکت در انجمن های گفتگو و مباحثه:** هر دانشجو می بایست بر اساس زمان بندی اعلام شده در فضای مشارکتی ایجاد شده برای درس مجازی، حضور فعال داشته و تعاملات مناسب را بر اساس فعالیت های اعلام شده توسط استاد انجام دهد.
- بند 5- شرکت در نظرسنجی پایانی:** دانشجو موظف است پس از پایان درس / دوره مجازی، در نظرسنجی درس ارائه شده بر روی سامانه شرکت نموده و آن را تکمیل نماید.
- بند 6- کسب نمره قبولی در آزمون میان ترم و پایان دوره:** در نهایت ارزشیابی فراگیران، بر اساس تقویم زمان بندی آزمون های معاونت آموزشی دانشگاه برگزار می گردد.
- تبصره 1:** حضور و غیاب فراگیران در درس مجازی، توسط استاد و با مشاهده رهگیری فعالیت آنها در سامانه آموزش الکترونیک صورت می پذیرد و دانشجویانی که کمتر از میزان مجاز تعیین شده توسط مدرس درس، در فضای مجازی تعامل داشته باشند، دارای غیبت محسوب گردیده و با ایشان بر اساس مقررات آموزشی مربوطه برخورد می گردد.
- تبصره 2- فعالیت تعاملی فراگیران در درس مجازی باید به تأیید مدیر سامانه آموزش الکترونیک دانشگاه برسد.**

بخش ششم - حق مالکیت مادی و معنوی محتوای آموزش مجازی

- بند 1- حق استفاده از محتوای آموزش مجازی تولید شده، منحصرأ در اختیار دانشگاه علوم پزشکی البرز بوده و مولفین، مدرسین و ... بدون اجازه مکتوب از مرکز آموزش های مجازی، حق انتقال، فروش و ارائه آن به سایر دانشگاه ها، موسسات و یا سازمان های دیگر را ندارند.**

شیوه نامه اجرایی ارائه آموزش مجازی

- بند 2- مرکز آموزش های مجازی دانشگاه بدون اجازه مکتوب از مولف، استاد و یا صاحب اثر، حق انتقال، فروش و ارائه آن به سایر دانشگاهها و یا سازمانهای دیگر را ندارد.
- بند 3- سایر محتواهای آموزشی که حق مالکیت آن در اختیار استاد نمی باشد، فقط با اجازه مکتوب از مولف صاحب اثر، قابل ارائه بر روی سامانه آموزش الکترونیک دانشگاه می باشد.
- بند 4- در صورت لزوم انجام تغییرات، ویرایش و یا بروز رسانی در محتوای آموزش مجازی تولید شده، بر اساس قانون حمایت از حقوق مادی و معنوی پدید آورندگان (قانون کپی رایت) رفتار می گردد.
- بند 5- مسئولیت نقض هر یک از موارد فوق، منحصرأ به عهده استاد و یا ارائه کننده محتوای آموزش مجازی می باشد.

این شیوه نامه اجرایی برای مجازی سازی آموزش، با توجه به شرایط پیش آمده در شروع ترم 982 (به علت شیوع بیماری کرونا و تعطیلی دانشکده ها) از آیین نامه اصلی، که مصوبه هیات امناء دانشگاه (در بهمن ماه 1397) هست، استخراج گردید.